

WORDPRESS - Gutenberg

Layouts maken met de blok editor

2024, Roy Sahupala

Belangrijke opmerking

De methodes en programma's in deze handleiding zijn zonder inachtneming van enige patenten vermeld. Ze dienen alleen maar voor amateur- en studiedoeleinden. Alle technische gegevens en programma's in dit boek zijn door de auteur met de grootste zorgvuldigheid samengesteld en na een grondige controle gereproduceerd. Toch zijn fouten niet volledig uit te sluiten. De uitgever ziet zich daarom gedwongen erop te wijzen dat ze noch enige garantie, noch enige juridische verantwoordelijkheid of welke vorm van aansprakelijkheid op zich kan nemen voor gevolgen die voortvloeien uit foutieve informatie. Het melden van eventuele fouten wordt door de auteur altijd op prijs gesteld.

We willen je erop wijzen dat de soft- en hardware benamingen die in dit boek worden vermeld, evenals de merknamen van de betrokken firma's meestal door fabrieksmerken, handelsmerken of door het patentrecht zijn beschermd.

Alle rechten voorbehouden.

Niets uit deze uitgave mag worden verveelvoudigd, opgeslagen in een geautomatiseerd gegevensbestand dan wel openbaar gemaakt in enige vorm of op enige wijze, hetzij elektronisch, mechanisch, door fotokopieën, opnamen, of enige andere wijze, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

Auteur:	R.E. Sahupala
ISBN/EAN:	9789081706292
Druk 1:	01-09-2021
Druk 6:	01-01-2024
NUR-code:	994
Uitgever:	WJAC
Jaar:	2024
Website:	www.wp-books.com/gutenberg

Met speciale dank aan:

Mijn lieve vriendin Iris van Hattum en onze zoon Ebbo Sahupala.

INHOUDSOPGAVE

INTRODUCTIE	1
Doel van dit boek	2
Benodigdheden	3
DE EDITOR IS PAS HET BEGIN	5
Roadmap 2019 – 2025	5
GUTENBERG & PAGE BUILDERS	9
BLOK EDITOR	13
Wat is block-based editing?	13
Blok editor interface	15
Meer gereedschap & opties	16
BLOKKEN	23
Blokken	24
Algemeen	27
Patronen	28
Herbruikbaar blok	29
WERKEN MET DE BLOK EDITOR	31
Starten met een ander blok type	31
Veranderen van blok type	32
Pagina informatie	33
Blok selecteren en navigatie	34

Algemene blok eigenschappen	36
Inline blok elementen	37
Koppeling	40
Anchor	41
Sociale pictogrammen	42
Groep	44
Kolommen	46
Rij	47
WIJDE & VOLLEDIGE BREEDTE	49
LAYOUT BLOKKEN	53
Nieuwsbrief	54
Dambord effect	56
Head blok	58
Team	60
Balk boven en onder	62
Prijs	64
Conclusie	67
LAYOUT KOLOMMEN	69
Call to action in kolommen	69
Meer met kolommen	74
LAYOUT PAGINA	77
ALL IN ONE PAGE	81

Layout all in one page	81
HTML ankers	83
Navigatie menu	84
Startpagina aanpassen	84
PARALLAX SCROLLING	89
BLOK EDITOR UITBREIDEN	93
Voor wie uitbreiden?	93
Extra blok opties	95
Twentig, Toolkit for Twenty Twenty-One & Twenty Twenty	95
Editor Plus by Extendify	97
Extra blokken	99
Pagina layout tools	102
Grid layout	104
Berichten layout	105
Pagina templates	105
Animatie	106
WooCommerce blokken	107
EDITOR PLUGIN PRAKTISCH TOEPASSEN	109
Parallax scrollen met dividers	109
Parallax scrollen met animatie	112
HERBRUIKBAAR, PATRONEN & TEMPLATES	119
Herbruikbaar	120

Herbruikbaar blok maken	120
Herbruikbaar blok toepassen	122
Gesynchroniseerd patroon	124
Patronen	125
Templates	126
Templates maken en beheren	126
Template toepassen	128
Layouts exporteren en importeren	130
Opmaak tips	132
NAVIGATIE EDITOR	135
Gutenberg plugin	136
Navigatie menu samenstellen	137
Navigatieblok in All in One Page	140
WIDGET EDITOR	145
Widget blok editor	145
Widgets beheren	146
BLOK AANPASSEN MET CSS	151
HTML en CSS	152
Citaat blok stylen met CSS	154
Google font	156
Neonlicht	158
ATOMIC DESIGN	161

Design methode	161
Atomic design in WordPress	163
SITE EDITOR	165
Blok thema installeren	166
Template onderdelen	168
Templates	168
Blok thema aanpassen	169
Navigatie menu	171
Template onderdeel	172
Header	172
Footer	173
Templates	173
Enkel bericht	175
Page en 404	175
Nieuwe template	176
Conclusie	178
TOT SLOT	181
INFORMATIE	185
OVER DE SCHRIJVER	187

INTRODUCTIE

Gutenberg is de naam van een langdurig WordPress project met als onderdeel een nieuwe editor. De naam is een verwijzing naar Johannes Gutenberg, de uitvinder van de boekdrukkunst in Europa (1400-1468).

Het is de bedoeling dat de Gutenberg-gebruikerservaring in het hele systeem wordt opgenomen. WordPress noemt de editor een blok-editor. Dit geeft een nieuwe kijk op het maken van websites. Met de editor kun je niet alleen tekst verwerken, maar ook eenvoudig andersoortige content toevoegen, zoals een galerij, video, widgets, kolommen, tabellen, enz.

Vanaf versie 5.9 is het zelfs mogelijk om met een thema-editor, blok-thema's te maken en aan te passen. Meer informatie hierover vind je in het boek **WordPress - Blok Thema**.

Deze vernieuwing heeft meer dan een jaar geduurd voordat het in versie 5 werd opgenomen. In het begin heeft de nieuwe editor veel weerstand gekregen, maar inmiddels wordt het door veel gebruikers gewaardeerd.

Dankzij deze ontwikkeling zijn third-party page builders zoals Elementor of Beaver Builder overbodig geworden. Deze zijn ontstaan vanwege de beperkingen van de vorige tekstverwerker, TinyMCE. Het resultaat was een overvloed aan page-editors met een eigen gebruikersinterface.

Doel van dit boek

Dit boek legt niet alle blokken van de editor uit. Je kunt deze op je gemak één voor één bekijken en uitproberen. De blok-editor is zeer gebruiksvriendelijk, maar er zijn enkele tips die je kunt gebruiken om het schrijfproces te versnellen, vooral voor webredacteuren. Dit boek is handig voor ontwikkelaars en ontwerpers om snel en eenvoudig layouts te maken.

Daarnaast wordt in dit boek uitgelegd hoe Gutenberg zich zal **ontwikkelen**, hoe je de **user interface** kunt aanpassen en welke **tools** en **opties** je daarbij kunt gebruiken.

Het boek legt ook uit hoe je:

- ▶ **Layout blokken** kunt maken.
- ▶ Een **All in One Page** kunt maken.
- ▶ **Parallax scrollen** kunt toepassen.
- ▶ De editor kunt uitbreiden met **Plugins**.
- ▶ **Animatie** kunt toepassen.
- ▶ **Herbruikbare Blokken, Patronen** en **Templates** kunt maken.
- ▶ Werken met de nieuwe **Navigatie** en **Widget editor**.
- ▶ Blokken kunt stylen met **CSS**.
- ▶ En hoe je een thema kunt aanpassen met een **Site editor**.

Alle oefeningen in dit boek zijn praktisch, het bevat geen overbodige beschrijvingen. Ik leg alleen het meest essentiële uit zodat de informatie direct toepasbaar is.

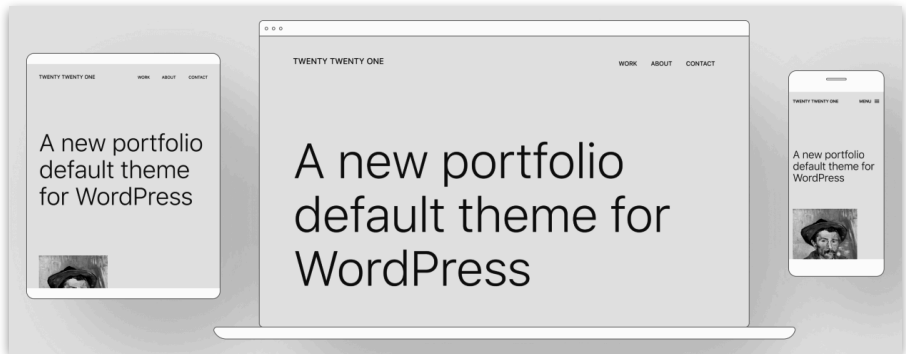
Uitleg voor MacOS- en Windows-gebruikers. Dit boek is geschikt voor gebruikers die al bekend zijn met WordPress. Tip: neem de tijd! Lees een hoofdstuk zorgvuldig door voordat je plaatsneemt achter de computer.

Benodigdheden

WordPress **basiskennis**. Een WordPress site vanaf versie 6.0.

Verder beschik je over de laatste versie van een **internetbrowser**.

Alle oefeningen zijn uitgevoerd met het thema **Twenty Twenty-One**.
Maakt WordPress gebruik van een nieuw thema, dan is het aan te bevelen om het thema Twenty Twenty-One te **installeren** en **activeren**.

Het is handig om meer dan één browser te installeren, omdat het mogelijk is dat bepaalde WordPress functies niet werken in je favoriete browser. Wanneer dit het geval is, kun je snel overstappen naar een andere browser.

Voor meer informatie ga naar:

<http://www.wp-books.com/gutenberg>.

Wil je meer weten over WordPress gebruik dan de onderstaande boeken:

WordPress - Basis, - **Gevorderd**, - **WooCommerce**, - **Theme**, - **Onder De Motorkap** en - **Blok Thema**.

DE EDITOR IS PAS HET BEGIN

Gutenberg is meer dan alleen het vervangen van een editor. Het is een nieuwe gebruikerservaring die in het systeem wordt toegepast. Het opmaken van pagina's en het opzetten van een website met behulp van onderdelen zoals de Site Editor, Thema Customizer, Widgets en Navigatiemenu zal met de Gutenberg gebruikersinterface worden uitgevoerd.

Roadmap 2019 – 2025

De CEO van WordPress - Automattic, Matt Mullenweg, heeft het project in vier fases verdeeld. Het project zou in 2025 klaar moeten zijn. Hieronder een overzicht van de verschillende fases.

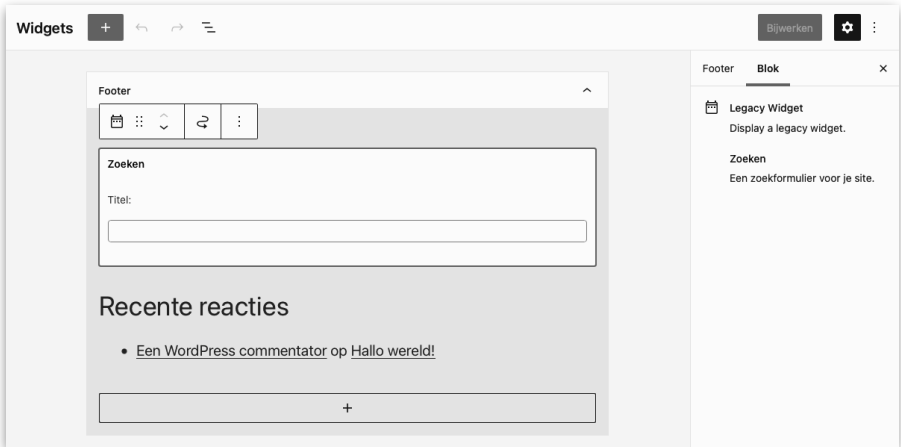
FASE 1 - 2019

Het uitbrengen van een nieuwe standaard blokeeditor waarmee het bewerken van berichten en pagina's gebruiksvriendelijker en flexibeler wordt.

The screenshot displays the WordPress Gutenberg editor interface. The main content area shows a post titled "Welcome to the Gutenberg Editor" with a sub-header "Of Mountains & Printing Presses" and a background image of a mountain range. Below the image, there is a paragraph of text: "The goal of this new editor is to make adding rich content to WordPress simple and enjoyable. This whole post is composed of pieces of content—somewhat similar to LEGO bricks—that you can move around and interact". The right sidebar contains various settings and options, including "Stato e visibilità", "Formato del post", "In evidenza nella pagina iniziale", "In attesa di revisione", "Autore", "Categorie", "Tag", "Immagine in evidenza", "Riassunto", "Discussione", and "Opzioni cache".

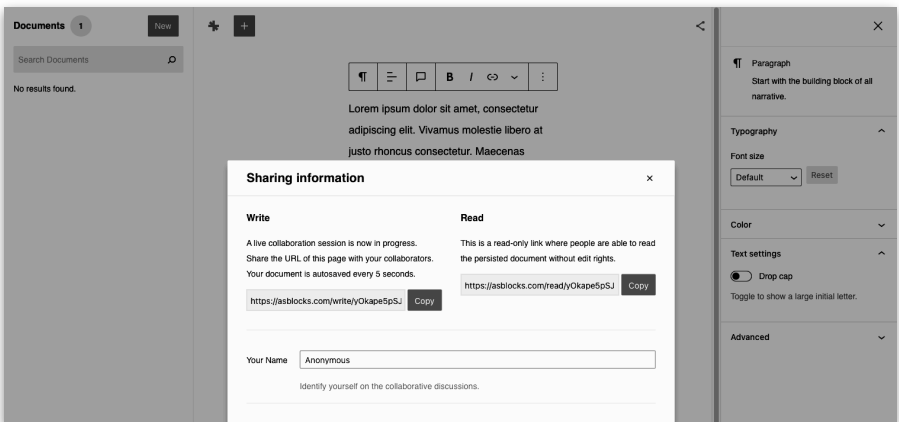
FASE 2 - 2022

Vanaf deze fase is de Gutenberg interface te vinden in andere dashboard-onderdelen, zoals de Site, Menu en Widget editor. Hierdoor ontstaat een uniforme gebruikersinterface.

FASE 3 - 2024

In deze fase ligt de focus op samenwerking. Door middel van multi-user editing wordt het mogelijk om bijvoorbeeld gezamenlijk inhoud te schrijven of te werken aan thema's.

FASE 4 - 2025

In deze fase wordt er gewerkt aan een methode om direct vanuit het systeem een meertalige website te ondersteunen. Het gebruik van een meertalige plugin is dan niet meer nodig. Momenteel zijn er geen technische details beschikbaar voor deze benadering.

Het Gutenberg-project is weldoordacht. Het afronden van de fases gaat helaas niet zoals gepland. Developers nemen de tijd om de verschillende fases door te lopen en continu te verbeteren.

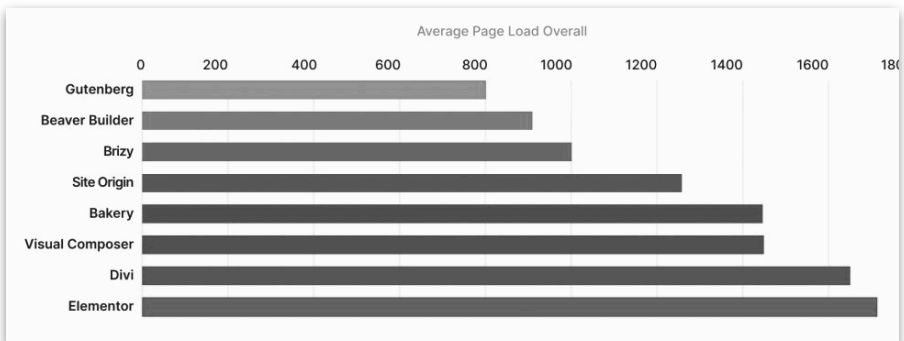

GUTENBERG & PAGE BUILDERS

Sinds het uitbrengen van de blokeditor is het mogelijk om diverse layouts te maken. Dit was in de vorige editor TinyMCE zeer beperkt. Vandaar dat er een aantal **page builders** zijn ontstaan. Deze plugins zijn vaak niet compatibel met diverse WordPress-versies, thema's en plugins.

Een gratis versie is beperkt, een Pro-versie is prijzig en kost ongeveer \$45,- tot \$250,- per jaar. Bij beëindiging van een licentie zijn updates niet meer beschikbaar. Daarnaast genereert het onnodig veel HTML-code. Deze combinatie zorgt ervoor dat een WordPress-site traag laadt, wat niet bevorderlijk is voor de gebruikerservaring en de zoekmachine-pageranking.

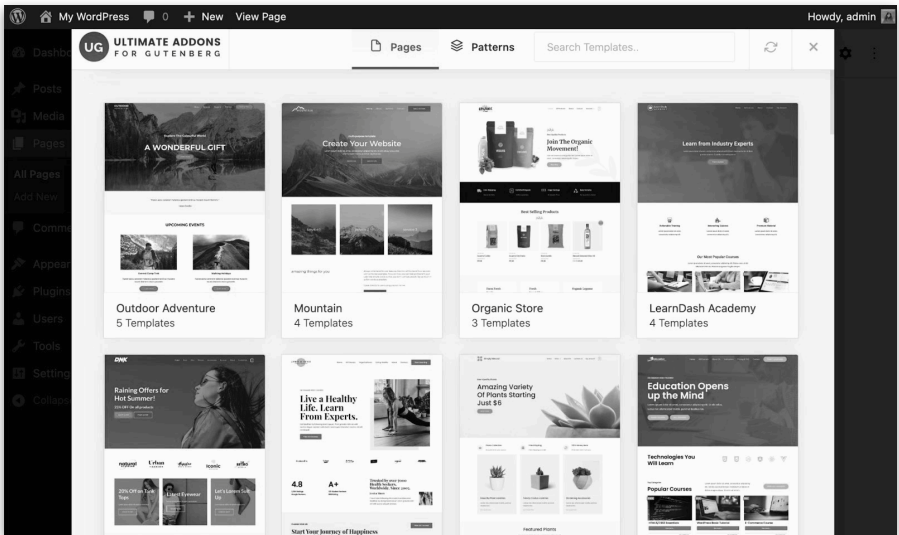
Een groot voordeel van de nieuwe editor is dat deze een vast onderdeel is van het systeem. Het kost niets, laadt snel en genereert efficiënte HTML-code. Het systeem is zo flexibel dat er inmiddels third-party-pagebuilders zijn die plugins leveren voor de blokeditor.

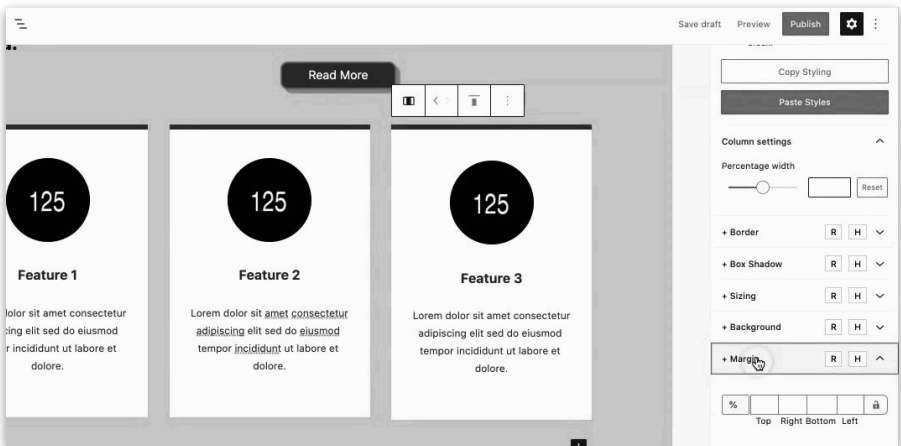
Speedtest 2021, bron: woocart.com (sneller is beter).

Inmiddels is er een ecosysteem ontstaan van een groot aanbod van Gutenberg-templates en patronen.

Deze kunnen direct in pagina's worden opgenomen. Gebruikers kunnen vervolgens de content aanpassen.

Voor WordPress-gebruikers zijn er inmiddels een groot aantal Gutenberg-plugins beschikbaar waarmee je blokelementen kunt stylen.

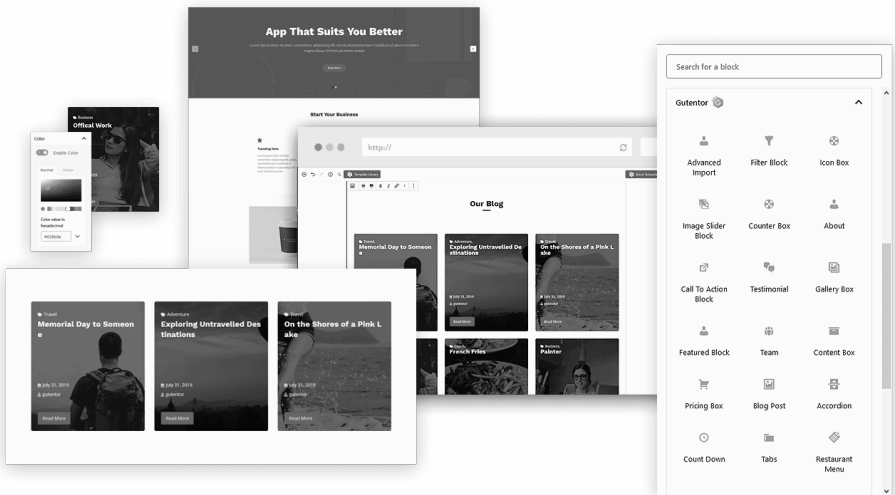

Het is zelfs mogelijk om blokken te voorzien van animatie en interactie. Deze opties worden opgenomen in de Gutenberg-gebruikersinterface.

Om niet achter te blijven worden inmiddels editor-plugins geleverd door bekende page-builders. Deze zullen altijd wel blijven bestaan. Met behulp van de Gutenberg wordt dit geïntegreerd in de blok-editor. Een eigen gebruikersinterface is niet meer nodig.

Met Gutenberg en third party editor blokken ontstaat een consistente manier om pagina-layouts te maken. Het beste van beide werelden.

Een stukje advies: stop de editor niet vol met Gutenberg-plugins. In de praktijk heb je meestal maar een klein aantal extra blokken en opties nodig.

Meer informatie vind je in het hoofdstuk **BLOK EDITOR UITBREIDEN**.